

22. 1. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zákaz domácích mazlíčků v domovech pro seniory?

V praxi se lze pravidelně setkat s případy absolutního zákazu chovu jakýkoliv zvířat obsaženého v řádech domovů pro seniory. Autoři tyto zákazy zhodnotili v kontextu platné a účinné legislativy, včetně účelu jednotlivých ustanovení (zejména občanského zákoníku a zákona o sociálních službách) a dospěli k závěru, že takovýto absolutní zákaz není legitimní.

Vztahy při poskytování služeb pro seniory

Vztahy při poskytování pobytových služeb v domovech pro seniory se řídí zákonem č. [108/2006 Sb.](#), o sociálních službách, v platném znění (dále jen „ZoSS“). Pobytová služba dle § 49 ZoSS obsahuje poskytnutí ubytování, stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. V § 88 ZoSS jsou stanoveny povinnosti poskytovatelů sociálních služeb. Mezi tyto povinnosti poskytovatelů sociálních služeb patří dle § 88 písm. c) též povinnost „*vytvářet při poskytování sociálních služeb takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociální služby, naplňovat jejich lidská i občanská práva, a které zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy poskytovatele sociální služby*“.

Poskytování ubytování osobě seniora

Jednou ze základních služeb poskytovaných v domovech pro seniory je ubytování. Při poskytování ubytovacích služeb pro seniory dle ZoSS je nutno přiměřeně použít ustanovení občanského zákoníku, konkrétně ustanovení § 2326, kde je ubytování zakotveno. Ubytování je poskytnutím přechodného bydlení na ujednanou dobu nebo na dobu vyplývající z účelu ubytování. Za ubytování a za služby spojené s ubytováním je ubytovaný povinen platit. Smlouva o ubytování je též dle občanského zákoníku nazývána jako smlouva o přechodném nájmu, proto se ustanovení o nájmu použijí v rozsahu, který to nevyklučuje. Dle § 2328 je ubytovatel povinen *zajistit ubytovanému nerušený výkon jeho práv spojených s ubytováním*. Ve výkonu těchto práv je však ubytovaný omezen právy ostatních ubytovaných.[1] Občanský zákoník pak výslovně v § 2258 přiznává právo nájemce chovat v bytě zvíře. Dle důvodové zprávy občanský zákoník podobně jako občanské zákoníky jiných evropských států nebere ohled jen na samotné zvíře, ale i na jeho pána a jejich vzájemnou emoční vazbu[2].

Na chov zvířete seniorem v domově pro seniory je nutno dívat se optikou ZoSS, senior tedy bude mít právo zvíře chovat, ale je nutno zohlednit zejména povahu domova pro seniory (např. domov s prostornou zahradou), druh (rybička, kočka, či naopak velké plemeno psa) a množství zvířat, jakož i jejich nebezpečí pro okolí (vodní želva, či naopak zvíře s chorobami přenosnými na člověka), nebo

hluk, který zvířata působí[3] (štěkající pes, či bezhlučný had v teráriu) apod. Zároveň dle § 49 odst. 1 ZoSS je ubytovací služba pro seniory poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku. Chov zvířete také nesmí způsobovat nepřiměřené náklady ubytovacímu zařízení a personálu, který o seniora pečuje.

Naplňování potřeb osoby seniora

Za klíčovou považují autoři povinnost poskytovatelů sociálních služeb dle § 88 ZoSS, tedy povinnost „vytvářet při poskytování sociálních služeb takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociální služby, naplňovat jejich lidská i občanská práva, a které zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy poskytovatele sociální služby“. V souvislosti s § 49 ZoSS musí být poskytována pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů seniorů. Z těchto důvodů není možné bránit seniorovi, který má dlouhodobě vytvořen vztah ke konkrétnímu zvířeti nebo chovu určitých zvířat v tom, aby v chovu pokračoval nebo chov započal i v domově pro seniory. Chovat běžné zvíře, které neobtěžuje ostatní a současně nevyžaduje od poskytovatele sociálních služeb-provozovatele domova pro seniory jakékoli zvýšené náklady je dle hodnocení autorů právem seniora a nemůže mu v tomto být bráněno. Opačný přístup, tedy absolutní zákaz, by vedl k absurdním situacím, kdy je seniorovi zakázán i chov rybičky, která z povahy věci nemůže okolí obtěžovat ani způsobovat zvýšené nepřiměřené náklady.

Závěr

Dle názoru autorů lze tedy uzavřít, že při poskytování sociálních služeb v domovech pro seniory nemůže být seniorům a priori zakazován chov jakéhokoli zvířete. Chovu zvířete, které neobtěžuje ostatní a nevyžaduje zvýšené náklady poskytovatele služeb, nelze bránit. Případný zákaz by měl reflektovat povahu domova pro seniory, druh a množství zvířat, jejich nebezpečí pro okolí, hluk, který zvířata způsobí apod., přitom však umožnit naplňování lidských i občanských práv osobám, kterým domovy pro seniory poskytují sociální služby.

Miroslav Uříčar,

partner

Mgr. Alexandr Liolias

[LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.](#)

Václavská 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 200 700
e-mail: office@legalite.cz

[*] Aktualizace textu, 22.1.2018

[1] PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1. Str. 2343

[2] Důvodová zpráva k § 494 zákonu č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník. Str. 119. Dostupné na www, k

dispozici >>> [zde](#).

[3] HULMÁK, Milan. Občanský zákoník: komentář. VI, Závazkové právo : zvláštní část (§ 2055-3014). V Praze: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-287-8. Str. 399.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznámá bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)